

Llei d'agricultura i ramaderia (Text refós sense caràcter oficial)

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
- Capítol I. Disposicions generals
 - Article 1. Objecte
 - Article 2. Objectius
 - Article 3. Àmbit d'aplicació
 - Article 4. Definicions
- Capítol II. Inscripció al Registre d'Explotacions Agràries. Tinença de bestiar de renda
 - Article 5. Inscripció al Registre d'Explotacions Agràries
 - Article 6. Tinença d'animals de renda
- Capítol III. Assegurança agrària obligatòria. Contractes agropecuaris
 - Article 7. Assegurança agrària obligatòria
 - Article 8. Contractes agropecuaris de conreu o pastura
- Capítol IV. Ajuts
 - Article 9. Presentació de les sol·licituds d'ajut
 - Article 10. Terminis, condicions per al pagament i revisions dels ajuts
 - Article 11. Ajut al foment de la formació
 - Article 12. Ajut al foment de la recerca i del desenvolupament
 - Article 13
 - Article 14. Ajut al foment de les pràctiques ramaderes tradicionals de muntanya
 - Article 15. Ajut al foment del dall dels prats
 - Article 16. Ajut al foment del pasturatge
 - Article 17. Ajut al foment de contractes d'arrendament en terrenys agraris adjacents de petita extensió
 - Article 18. Ajut al foment de plans de millora
 - Article 19. Ajut al foment de pràctiques agràries específiques adequades per al manteniment del medi natural i per al foment del benestar animal
- Capítol V. Pràctiques i usos del bon pagès
 - Article 20. Pràctiques i usos del bon pagès
- Capítol VI. Mesures i controls sanitaris
 - Article 21. Mesures i controls sanitaris
- Capítol VII. Inspecció i control
 - Article 22. Competència
 - Article 22 bis. Pla de control
 - Article 23. Exercici de les funcions d'inspecció i de control
 - Article 24. Obligacions de les persones físiques o jurídiques inspeccionades
- Capítol VIII. Infraccions i sancions
 - Article 25. Classificació de les infraccions
 - Article 26. Sancions
 - Article 27. Reincidència
 - Article 28. Procediment sancionador
 - Article 29. Prescripció
 - Disposició transitòria primera
 - Disposició transitòria segona
 - Disposició derogatòria primera
 - Disposició derogatòria segona
 - Disposició derogatòria tercera
 - Disposició derogatòria quarta
 - Disposició final

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 22 de juny del 2000 ha aprovat la següent:

Llei d'agricultura i ramaderia

Exposició de motius

L'estructura econòmica i social d'Andorra, fins a mitjan segle, es fonamentava en la ramaderia complementada per una agricultura destinada essencialment a l'autoconsum. La unitat organitzativa de l'explotació agropecuària tradicional era la casa pairal, on la família mantenia el bestiar gràcies als pasturatges comunals i a les propietats agrícoles del fons de vall, destinades principalment a la recollida de l'herba per a l'alimentació hivernal de vaques i eugues; en canvi, els ramats d'ovelles acostumaven a transhumar cap a Espanya o França. Aquest sistema socioeconòmic havia permès l'establiment d'una societat de subsistència amb una població estabilitzada al voltant dels 5.000 habitants. L'ús del territori pel que fa als aprofitaments ramaders era regulat pels comuns amb els arrestos de la Taba, encara vigents.

El fort desenvolupament del sector terciari durant els últims cinquanta anys ha provocat una forta davallada dels efectius del sector primari; la població agrària s'ha reduït a la tercera part i l'important increment de la població urbana ha fet que avui dia la taxa de

població activa agrària se situï al voltant de l'1,5%.

Al principi dels anys 60, com a conseqüència del canvi social que s'estava produint, el Consell General, per tal de limitar la disminució de la població activa del sector agrari, va iniciar el desplegament del sistema de subvencions fins ara vigent que es va anar ampliant i actualitzant fins a l'any 1992 i que ara ha quedat obsolet, ja que no ha aconseguit dinamitzar el sector ni satisfà les noves necessitats que s'han d'atendre quant a la funcionalitat en la gestió i la conservació del medi natural. Les circumstàncies actuals són força diferents de les de l'època en què es van crear les subvencions. En efecte, a partir dels anys 80 es va produir una forta expansió de la superfície dedicada al tabac, que va permetre capitalitzar el sector agrícola i alhora mantenir una bona part de l'activitat ramadera, més per tradició que per una qüestió de rendibilitat econòmica, mentre es produïa el desenvolupament del sector comercial i del sector turístic del país, que utilitza l'entorn natural com un dels seus principals recursos.

Conscients de la poca adequació del sistema actual, es pretén, amb el contingut de la present Llei, donar una estructura coherent que permeti el manteniment i alhora l'evolució de l'agricultura i la ramaderia en harmonia amb el context peculiar d'un petit país turístic de muntanya, de manera que els ajuts destinats a les activitats agropecuàries tinguin un rendiment que aprofiti la resta de la col·lectivitat. Per tant, la dotació de mitjans públics a l'agricultura i, sobretot, a la ramaderia, s'ha d'entendre com una retribució pels serveis realitzats per a la preservació de la natura i del territori, i com una redistribució de les rendes que genera, de manera indirecta, el manteniment del paisatge en el sector turístic i comercial del país. La ramaderia facilita la conservació de la biodiversitat, manté la productivitat i la qualitat farratgera de les pastures de muntanya, atenua els riscos naturals, especialment els d'incendis i d'allaus, contribuint a la seguretat de les persones i al bon desenvolupament de les activitats turístiques d'hivern. I no hem d'oblidar que el medi muntanyenc és un element essencial d'identificació del nostre país i alhora definidor de la identitat andorrana.

D'altra banda, l'agricultura del país no pot competir amb les collites dels productes de gran consum procedents del mercat internacional, que viu una nova fase de canvis profunds i de liberalització creixent. Atesa l'elevada desproporció entre les necessitats alimentàries de la població andorrana i els recursos agrícoles i ramaders disponibles, no és possible aprovisionar el país exclusivament amb productes autòctons. Per tant, l'agricultura i la ramaderia han d'especialitzar-se en l'obtenció de productes amb més valor afegit, en la línia de la producció biològica i integrada. Per poder abordar amb garanties la reconversió del sector, s'ha de preveure la creació d'un servei d'assessorament tècnic i de divulgació.

La immensa majoria dels joves andorrans treballa en sectors diferents de la pagesia. És per això que si es vol afrontar la regeneració i la dinamització del sector agropecuari, cal estimular la incorporació de joves agricultors, incentivant el seu accés a la responsabilitat i la titularitat de les explotacions i millorant si cal la seva formació tècnica.

La manca d'estructures agràries adequades per a la producció, la transformació i la comercialització dels productes agroalimentaris han conduït a la poca diversificació i a una agricultura centrada en la quantitat i no en la qualitat. És important fomentar l'agrupació entre els pagesos i els ramaders, i activar la creació d'estructures de comercialització que afavoreixin la integració vertical dels productors. En aquesta mateixa línia, la Llei potencia les inversions per a la realització de plans de millora de les explotacions i per a la reorientació de la producció.

La tasca de salvaguardar l'agricultura i la ramaderia com a sectors productius de l'economia és una de les aspiracions de la gran majoria dels nostres agricultors i ramaders i és també tasca de l'Estat. Aquesta Llei pretén posar a disposició de l'Administració el marc jurídic que, amb el desenvolupament reglamentari corresponent, permeti l'adopció de les polítiques d'orientació que facin possible abordar la reconversió necessària del sector agrari en un context integrador dels diferents sectors productius del país, entenent que és obligació de l'Estat vetllar per l'optimització en l'ús dels recursos de què la societat andorrana disposa sempre que la iniciativa privada i l'economia de lliure mercat no ho resolguin adequadament. L'esmentada reconversió s'ha de basar en una agricultura i una ramaderia sostenibles, és a dir, aquella que es basa en la utilització de tècniques agràries que permeten conservar els recursos naturals, respectuoses amb el medi ambient i que vetllin per la seguretat i la qualitat alimentàries.

Finalment, la nostra Constitució, a l'article 31, assenyala explícitament "l'obligació de l'Estat de vetllar per la utilització racional del sòl, i de tots els recursos naturals"; i l'article 32 afegeix que "l'Estat pot intervenir en l'ordenació del sistema econòmic, mercantil, laboral i financer per a fer possible, en el marc de l'economia de mercat, el desenvolupament equilibrat de la societat i el benestar general".

En virtut dels arguments exposats, el Consell General ha aprovat la present Llei d'agricultura i ramaderia.

Capítol I. Disposicions generals

Article 1. *Objecte* ⓘ

1. L'objecte d'aquesta Llei és establir el marc jurídic sobre els ajuts a l'agricultura i la ramaderia, les pràctiques i usos del bon pagès i altres aspectes de l'activitat productiva de les explotacions agràries i de la seva funció en la preservació del medi i l'espai natural, així com en matèria de salut vegetal.

Article 2. *Objectius* ⓘ

Els objectius d'aquesta Llei són:

- a) Fomentar l'agricultura i la ramaderia com a sectors productius de l'economia del país.
- b) Valorar les funcions que els sectors ramader i agrari aporten a la resta de la societat, especialment pel que fa a la millora de la qualitat de vida i a l'increment de l'atractiu turístic de les valls, i retornar al col·lectiu en la seva justa mesura una part dels beneficis que el sector agropecuari aporta a la societat, com la millora de la qualitat paisatgística, el manteniment de la riquesa de la flora i fauna autòctones i la contribució a la reducció de riscos naturals, com allaus, esllavissades, corrents d'arrossegall o incendis forestals.
- c) Fomentar activitats agràries i ramaderes que afavoreixin la producció sostenible d'aliments de qualitat.
- d) Fomentar pràctiques agràries i ramaderes respectuoses amb el benestar animal i el medi natural.
- e) Fomentar pràctiques agràries tradicionals de muntanya.
- f) Fomentar la utilització de les pràctiques adequades per contribuir al manteniment de la biodiversitat, a la millora de la qualitat paisatgística i a la reducció dels riscos naturals.
- g) Fomentar la millora de les condicions tècniques i sanitàries de les explotacions agràries.
- h) Fomentar la millora de la formació i la regeneració de l'equip humà de les explotacions agràries.
- i) Fomentar l'agrupació entre explotacions agràries per realitzar projectes en comú que permetin millorar l'eficiència operacional i la qualitat dels productes resultants.
- j) Crear una base de dades relatives a les explotacions agràries.
- k) Protegir els vegetals i els productes vegetals dels danys ocasionats per plagues; prevenir la introducció de plagues de quarantena en el territori nacional per als vegetals i per als productes vegetals o altres objectes i evitar la propagació de les que ja existeixen.
- l) Protegir els animals, els vegetals i els microorganismes que anul·lin o limitin l'activitat dels organismes nocius per als vegetals i els productes vegetals.
- m) Prevenir els riscos per a la salut de les persones i animals i contra el medi ambient que es puguin derivar de l'ús dels productes fitosanitaris.
- n) Garantir que els mitjans de defensa fitosanitària compleixen les condicions d'utilitat, eficàcia i seguretat adequades.
- o) Fomentar el desenvolupament d'infraestructures i instal·lacions agràries sostenibles.

Article 3. *Àmbit d'aplicació*

La present Llei és aplicable a l'activitat de les explotacions agràries.

Article 4. *Definicions* ⓘ

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per:

- a) *Animal de renda*: l'animal domèstic que es cria per obtenir productes o per prestar serveis, ja sigui per a l'autoconsum, ja sigui per vendre'l. La relació d'aquests animals s'especifica reglamentàriament.
- b) *Bestiar de renda d'interès general*: el conjunt d'animals de renda de les espècies bovina, equina, ovina i caprina susceptibles de rebre l'ajut al foment de pràctiques ramaderes tradicionals de muntanya.
- c) *Explotació agrària*: el conjunt d'instal·lacions agràries, terres, prats, animals de renda i altres factors de producció, els productes o serveis de la qual són comercialitzats totalment o en part.
- d) *Titular d'explotació agrària*: la persona física que pot ser titular d'activitats econòmiques a Andorra o la persona jurídica de dret andorrà que organitza els béns i els drets integrants de l'explotació agrària amb criteris empresarials, i assumeix els riscos i les responsabilitats inherents a la gestió de l'explotació agrària.
- e) *Padral*: el registre dels animals de renda que es crien en les explotacions que es troben en el territori del Principat d'Andorra, adscrit al Departament d'Agricultura, sense perjudici del padral dels respectius comuns. Tot animal de renda ha d'ésser registrat al padral del Departament d'Agricultura sense perjudici dels registres dels comuns respectius. El ministeri encarregat de l'agricultura estableix reglamentàriament les normes d'inscripció al padral.

- f) *Terreny agrari de petita extensió*: un terreny susceptible de ser pasturat, dallat o conreat d'una superfície de menys de 5.000 m².
- g) *Primera instal·lació*: la instal·lació per la qual una persona física o jurídica accedeix per primera vegada a la titularitat d'una explotació agrària.
- h) *Pla de millora*: l'estudi de planificació, de descripció i d'execució d'una o diverses millores materials en l'explotació agrària que condueixin a augmentar-ne el rendiment, sempre que se'n justifiqui la viabilitat econòmica, la qualitat dels productes resultants o les condicions d'higiene i salut.
- i) *Jove agricultor*: la persona física de menys de 40 anys que és titular d'una explotació agrària o la persona jurídica en la qual un jove agricultor exerceixi el control efectiu a llarg termini pel que fa a les decisions relatives a la gestió, els beneficis i els riscos financers.
- j) *Plaga*: qualsevol espècie, soca o biotip d'agents patògens animals o vegetals que siguin nocius per als vegetals o els productes vegetals.

Capítol II. Inscripció al Registre d'Explotacions Agràries. Tinença de bestiar de renda

Article 5. *Inscripció al Registre d'Explotacions Agràries* ⓘ

1. Tot titular d'una explotació agrària ha d'inscriure al Registre d'Explotacions Agràries (d'ara endavant "el Registre") l'explotació agrària amb les dades representatives de l'explotació, sobretot les dades següents:

- a) Dades del titular de l'explotació agrària;
- b) Dades de les terres i els prats: superfícies, conreus, produccions, ubicacions, característiques del relleu i indicació del règim jurídic de la seva tinença i possessió;
- c) Dades de les instal·lacions: tipus, superfícies, capacitats i ubicacions;
- d) Dades de la maquinària;
- e) Dades dels animals de renda;
- f) Dades del bestiar de renda importat a Andorra de forma temporal;
- g) Dades dels terrenys que s'aprofiten en règim de contracte agropecuari de conreu o pastura;
- h) Dades de la pòlissa d'assegurança obligatòria establerta a l'article 7;
- i) Dades de l'equip humà que forma part de l'explotació.

2. Tota sol·licitud d'inscripció al Registre ha de ser presentada pel titular de l'explotació agrària davant del Departament d'Agricultura en la forma, amb el contingut i en els terminis establerts reglamentàriament.

3. El ministeri responsable d'agricultura és responsable del manteniment del Registre.

4. Tota modificació de les dades que figuren en el Registre ha de ser comunicada pel titular de l'explotació agrària al Departament d'Agricultura en la forma, amb el contingut i en els terminis establerts reglamentàriament.

5. La inscripció i l'actualització de dades en el Registre són gratuïtes.

6. La inscripció correcta i completa de tota explotació agrària en el Registre és condició necessària per poder rebre qualsevol tipus d'ajut establert per aquesta Llei.

7. Les dades contingudes en el Registre d'Explotacions Agràries només poden ser utilitzades per a les finalitats següents:

- a) El desenvolupament i l'aplicació de les normes contingudes en aquesta Llei i els seus reglaments.
- b) Aquestes dades tenen també una finalitat estadística. En aquest cas, es podran utilitzar o publicar tan sols les dades agregades que no permetin identificar persones concretes.

8. S'han de desenvolupar reglamentàriament els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició de les dades contingudes en el Registre d'Explotacions davant del departament encarregat de l'agricultura.

9. El Registre d'Explotacions Agràries habilita el seu titular davant de les administracions públiques, les entitats parapúbliques i les entitats privades a fer tràmits, gestionar la baixa i l'alta d'assalariats davant de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, dur a

terme exportacions i importacions de productes, efectuar la declaració i liquidació d'impostos i, en general, a fer les gestions i obtenir les autoritzacions que siguin necessàries per desenvolupar la seva activitat.

Article 6. *Tinença d'animals de renda* ⓘ

1. Amb l'objectiu d'afavorir pràctiques agràries respectuoses amb el medi natural, es fomenta l'explotació ramadera en els règims extensiu i semiextensiu amb un nombre d'animals de renda adequat a la superfície disponible, de manera que el pasturatge, el dall dels prats i l'estesa de fems siguin compatibles amb el manteniment del medi.

2. S'estableixen, per via reglamentària, els criteris per determinar el nombre màxim d'animals de renda per explotació agrària, que depèn sobretot de la superfície disponible, incloses les pastures de les quals l'explotació disposa per drets de transhumància o transtermitància, el volum de fems generats i la pressió de pasturatge que puguin suportar les zones de pastura. També es té en compte la cessió de fems estabilitzats i compostats de l'explotació per ser aplicats en terrenys o espais públics, centres de jardineria, o en terrenys privats d'altres explotacions agràries.

Capítol III. Assegurança agrària obligatòria. Contractes agropecuaris

Article 7. *Assegurança agrària obligatòria*

Tot titular d'una explotació agrària ha de contractar i mantenir en vigor una pòlissa d'assegurança amb una companyia establerta legalment al Principat que cobreixi la responsabilitat civil pels danys i els perjudicis que els animals de renda i/o la mateixa activitat agrària puguin ocasionar a tercers. El Govern establirà reglamentàriament les condicions mínimes de la pòlissa d'assegurança.

Article 8. *Contractes agropecuaris de conreu o pastura*

1. Tot propietari d'un terreny susceptible d'ús agrari pot establir un contracte agropecuari de conreu o pastura amb el titular d'una explotació agrària.

2. Un contracte agropecuari és un acord d'ús d'un terreny agrícola per una collita determinada o bé per ser dallat o pasturat durant una campanya. El contracte agropecuari no crea cap dret, càrrega o gravamen sobre la terra, altre que el que és objecte de la contractació.

3. Tot contracte agropecuari pot ser establert i renovat de forma oral o escrita.

Capítol IV. Ajuts

Article 9. *Presentació de les sol·licituds d'ajut*

Per a l'obtenció de qualsevol dels ajuts creats per aquesta Llei, el titular de l'explotació agrària ha de presentar davant del ministeri responsable d'agricultura una sol·licitud d'ajut en la forma, amb el contingut i en els terminis establerts reglamentàriament.

Article 10. *Terminis, condicions per al pagament i revisions dels ajuts* ⓘ

1. El ministre responsable de l'agricultura atorga els ajuts sol·licitats si es compleixen els requisits i les condicions establerts en la Llei i en els reglaments, fins al límit pressupostat per la Llei de pressupostos per a l'exercici corresponent.

2. Els ajuts es fan efectius en un termini màxim d'un any a partir de la data en què s'hagi finalitzat el projecte o s'hagin complert els requisits i les condicions pels quals va ser aprovat. No obstant això, una part de l'ajut es pot pagar a la bestreta d'acord amb els criteris d'atorgament i segons el tipus d'ajut que s'estableixi reglamentàriament.

3. Els ajuts s'incrementen anualment en funció de la variació percentual que experimenti l'índex general de preus de consum (IPC).

Article 11. *Ajut al foment de la formació*

Amb l'objectiu de fomentar la millora de la formació de l'equip humà de les explotacions agràries, el ministeri responsable d'agricultura estableix un ajut a l'explotació agrària per a la formació de l'equip humà de l'explotació agrària d'acord amb les condicions i els criteris d'atorgament establerts reglamentàriament.

Article 12. *Ajut al foment de la recerca i del desenvolupament*

1. Amb l'objectiu de fomentar pràctiques agràries que siguin respectuoses amb el medi natural i les tradicionals d'alta muntanya, i per fomentar pràctiques adequades per contribuir al manteniment de la biodiversitat, la millora de la qualitat paisatgística, la reducció de riscos naturals, la millora de la qualitat dels productes i de les tècniques de producció, transformació i comercialització i la millora de les condicions tècniques i sanitàries de les explotacions agràries, el ministeri responsable d'agricultura estableix un ajut en forma de participació en projectes de recerca i/o desenvolupament d'acord amb les condicions i els criteris de participació en la recerca i/o el desenvolupament establerts reglamentàriament.

2. El ministeri responsable d'agricultura i el sol·licitant han d'establir contractualment la forma i les condicions de la divulgació dels resultats de la recerca o el desenvolupament i la propietat de la possible patent resultant.

Article 13 ⓘ

Sense contingut

Article 14. *Ajut al foment de les pràctiques ramaderes tradicionals de muntanya*

1. Amb l'objectiu de fomentar les pràctiques ramaderes tradicionals de muntanya, que són respectuoses amb el medi natural i que contribueixen a la reducció de riscos naturals com allaus, esllavissades o incendis forestals, i també per mantenir la qualitat paisatgística d'Andorra i la biodiversitat, el ministeri responsable d'agricultura estableix un ajut a les explotacions agràries per al pasturatge i el dall de productes farratgers, d'acord amb els criteris d'atorgament i els imports establerts reglamentàriament i determinats segons:

- a) La pastura produïda al país i consumida per cada animal de renda registrat al Padral. La quantificació de la pastura andorrana consumida es realitzarà prenent com a base el consum d'aliments farratgers dels diferents animals de renda, que es calcularà en funció de les seves necessitats nutritives, deduint el consum d'aliments farratgers importats excepte en els casos establerts pels apartats 3 i 5 d'aquest article.
- b) L'època de l'any en què l'animal de renda ha consumit els aliments farratgers, i la durada de la presència a Andorra.
- c) Les necessitats d'afavorir certs tipus de bestiar de renda respecte d'altres amb l'objecte d'adequar les càrregues ramaderes per anar optimitzant l'aprofitament de les pastures i de les produccions ramaderes, afavorir la millora genètica dels ramats, reduir els riscos naturals, afavorir el dall dels prats, i altres aspectes que permetin d'atendre els interessos pastorals, socioeconòmics i mediambientals del país.
- d) La càrrega ramadera adequada a la superfície de terres, prats i peixeders disponibles i les pràctiques ramaderes adequades, de manera que el pasturatge i el dall dels prats siguin compatibles amb el manteniment del medi i del paisatge.

2. Per tal de millorar la qualitat final dels productes ramaders i protegir el consumidor, l'atorgament de l'ajut establert a l'apartat 1 resta subjecte a la condició que es nodreixi els animals de renda exclusivament amb aliments inclosos dins la llista positiva d'aliments utilitzables, establerta reglamentàriament.

3. Per a la quantificació de la pastura andorrana consumida, referida a l'apartat 1.a) d'aquest article, no es dedueixen les quantitats d'aliments farratgers importats següents:

- a) El percentatge establert reglamentàriament de la quantitat dels aliments farratgers importats destinats a l'alimentació dels animals de renda que eixivernen al país.
- b) El percentatge establert reglamentàriament de la quantitat d'aliments farratgers importats destinats a l'alimentació complementària durant la fase d'engreix d'animals de renda dedicats a la producció de productes de qualitat controlada.

4. El titular de l'explotació agrària està obligat a declarar les quantitats dels productes utilitzables en alimentació animal importats directament o per mitjà d'intermediari en la forma i els terminis establerts reglamentàriament. L'intermediari està obligat en la forma i els terminis establerts reglamentàriament a declarar les quantitats de productes utilitzables en l'alimentació animal venuts dins del territori andorrà.

5. S'adoptaran les mesures pertinents per tal que el sistema de gestió i control dels aliments farratgers importats establerts per aquesta Llei i els reglaments que la desenvolupin no penalitzi econòmicament la tinença d'altres animals herbívors o omnívors que

no siguin objecte de les ajudes previstes en aquesta Llei i per a l'alimentació dels quals s'hagin d'importar productes farratgers.

Article 15. *Ajut al foment del dall dels prats*

1. Amb l'objectiu de fomentar pràctiques agràries tradicionals de muntanya que permetin contribuir al manteniment de la biodiversitat, a la millora de la qualitat paisatgística, així com a la reducció de riscos naturals, s'estableix un ajut a les explotacions agràries per a la superfície de prat dallat, d'acord amb els criteris i els imports establerts reglamentàriament i determinats segons:

- a) El nombre i el tipus d'animals de renda eixivernats a l'explotació agrària.
- b) La dificultat de dall i la reducció de producció que es pot obtenir segons l'altitud del prat.
- c) Les necessitats d'afavorir certs tipus de bestiar de renda respecte d'altres amb l'objecte d'adequar les càrregues ramaderes per tal d'anar optimitzant l'aprofitament de les pastures i de les produccions ramaderes, afavorir la millora genètica dels ramats, reduir els riscos naturals, afavorir el dall dels prats, i altres aspectes que permetin d'atendre els interessos pastorals, socioeconòmics i mediambientals del país.

2. Per a l'obtenció de l'ajut mencionat en l'apartat 1 d'aquest article, el titular de l'explotació agrària ha de presentar davant del ministeri responsable d'agricultura una declaració, en la forma i en el termini establerts reglamentàriament, de quins seran els prats per als quals se sol·licita l'ajut. El sol·licitant està obligat a dallar els prats objecte de l'ajut com a mínim un cop l'any.

Article 16. *Ajut al foment del pasturatge* ⓘ

1. Amb l'objectiu de fomentar pràctiques ramaderes tradicionals que contribueixen a la reducció de riscos naturals com allaus, esllavissades, corrents d'arrossegalls o incendis forestals, i per evitar la pèrdua del valor pastoral i de biodiversitat de les pastures a causa d'una càrrega ramadera insuficient, el ministeri responsable de l'agricultura estableix un ajut a les explotacions agràries per al pasturatge de neteja del sotabosc, dels rebaixants i de les pastures deixades a l'erm, i per a l'aplicació de tècniques de restauració ambiental mitjançant el maneig i la gestió de ramats d'acord amb les condicions i els criteris d'atorgament establerts reglamentàriament.

2. El Govern i els comuns poden establir convenis per atorgar ajuts de manera conjunta per al pasturatge i per a l'aplicació de tècniques de restauració ambiental mitjançant el maneig i la gestió de ramats en terrenys de la seva titularitat.

Article 17. *Ajut al foment de contractes d'arrendament en terrenys agraris adjacents de petita extensió*

1. Amb l'objectiu de fomentar pràctiques agràries respectuoses amb el medi natural adequades per contribuir a la reducció de riscos naturals com esllavissades i incendis forestals, i per contribuir a la millora de la qualitat paisatgística, el ministeri responsable d'agricultura estableix un ajut a l'explotació agrària per als contractes d'arrendament de terrenys agraris adjacents de petita extensió per crear una superfície mínima de pastura, conreu i/o dall, d'acord amb les condicions i els criteris d'atorgament establerts reglamentàriament.

2. És objecte d'acord entre les parts el preu, la forma de pagament i tota altra condició, com les relatives al dret a reg, a labors agrícoles que ha de realitzar cadascuna de les parts o a l'estat en què s'ha de retornar el terreny, els murs, les tanques o altres.

Article 18. *Ajut al foment de plans de millora*

1. Amb l'objectiu de fomentar la millora de la rendibilitat econòmica o de la qualitat dels productes resultants, de fomentar pràctiques que permetin obtenir, transformar o comercialitzar productes de qualitat controlada o que siguin respectuoses amb el medi natural, i també per fomentar la millora de les condicions sanitàries de les explotacions agràries, el ministeri responsable d'agricultura estableix un ajut a les explotacions agràries i a les agrupacions d'aquestes explotacions, per als plans de millora d'acord amb les condicions, els criteris d'atorgament i pels imports establerts reglamentàriament.

2. L'explotació agrària que rebí l'ajut establert segons l'apartat 1 d'aquest article ha de mantenir la seva activitat agrària durant un termini de temps mínim fixat reglamentàriament.

3. En cas d'incompliment de l'obligació de mantenir l'activitat agrària durant el període establert segons l'apartat 2 d'aquest article, el titular de l'explotació agrària ha de retornar la totalitat de l'ajut rebut, més l'interès legal; llevat cas de força major.

4. En el cas que la sol·licitud per a l'ajut establert segons l'apartat 1 d'aquest article la presenti el titular d'una explotació agrària de primera instal·lació durant el primer any d'accés a la titularitat, l'ajut a atorgar es majora segons els criteris establerts

reglamentàriament.

5. En el cas que la sol·licitud per a l'ajut establert segons l'apartat 1 d'aquest article la presenti el titular d'una explotació agrària que sigui jove agricultor, l'ajut a atorgar es majora segons els criteris establerts reglamentàriament.

6. Les majoracions establertes segons els apartats 4 i 5 d'aquest article es poden atorgar simultàniament.

7. En el cas que la sol·licitud per a l'ajut establert segons l'apartat 1 d'aquest article la presenti una agrupació d'explotacions agràries, l'ajut a atorgar es majora segons els criteris establerts reglamentàriament.

8. Els plans de millora són analitzats per una Comissió Tècnica formada per un representant del ministeri responsable d'agricultura, un tècnic de grau mitjà o superior en agricultura i/o ramaderia amb exercici de la professió liberal al Principat i un representant de les associacions que representin els pagesos i els ramaders d'Andorra. La seva estructura i el seu funcionament s'estableix reglamentàriament. Els plans de millora són aprovats pel Govern a proposta del ministeri responsable d'agricultura.

Article 19. *Ajut al foment de pràctiques agràries específiques adequades per al manteniment del medi natural i per al foment del benestar animal* ⓘ

1. Amb l'objectiu de fomentar pràctiques agràries específiques adequades per al manteniment del medi natural, el ministeri encarregat de l'agricultura estableix un ajut a l'explotació agrària per recuperar per a l'ús agrari prats o feixes deixats a l'erm i que es troben en vies d'emboscament i per a les pràctiques agràries que afavoreixen la biodiversitat i el manteniment del medi natural i del paisatge en zones determinades, d'acord amb les condicions, els criteris i els imports d'atorgament establerts reglamentàriament.

2. Amb l'objectiu de fomentar el benestar animal, el ministeri encarregat de l'agricultura estableix un ajut a l'explotació agrària amb l'objectiu de bonificar les pràctiques que afavoreixin la tinença d'animals de renda en condicions de benestar a les d'acord amb les necessitats de cada espècie, d'acord amb les condicions, els criteris i els imports d'atorgament establerts reglamentàriament.

3. Amb l'objectiu de fomentar la innovació, el ministeri encarregat de l'agricultura estableix un ajut a l'explotació agrària per bonificar la implantació de nous productes, tècniques o processos en el desenvolupament d'activitats agrícoles i ramaderes, d'acord amb els criteris i els imports d'atorgament establerts reglamentàriament.

Capítol V. Pràctiques i usos del bon pagès

Article 20. *Pràctiques i usos del bon pagès* ⓘ

1. Amb l'objectiu d'aconseguir pràctiques agràries que es corresponguin amb les pràctiques i usos del bon pagès, queden prohibides dins el territori andorrà les pràctiques agràries següents:

- a) Les pràctiques de conreu i de pasturatge que comportin riscos importants per al medi i el terreny, que s'avaluen segons els criteris i les condicions establerts reglamentàriament.
- b) La utilització de productes fitosanitaris que, per la seva composició, comportin danys o riscos de dany per a l'entorn natural i la salut de les persones o dels animals. El Govern ha d'establir la llista de productes fitosanitaris i pesticides que poden ser utilitzats, amb la prohibició de fer servir altres productes, inclosos els usos no professionals.
- c) La utilització de productes fitosanitaris en dosis, mètodes d'aplicació o altres condicions d'aplicació diferents d'aquells que estableix el fabricant.
- d) La utilització d'adobs, fems, fangs de depuradora o altres esmenes orgàniques per sobre dels límits establerts reglamentàriament, per evitar la contaminació de les aigües i del sòl i les molèsties odoroses.
- e) La importació de purins.
- f) La importació de fems o compost sense l'autorització administrativa preceptiva.

2. El ministeri responsable de l'agricultura editarà un manual de recomanacions de pràctiques i usos del bon pagès.

Capítol VI. Mesures i controls sanitaris

Article 21. *Mesures i controls sanitaris*

1. El control sanitari del bestiar de renda inscrit al Padral correspon als serveis veterinaris oficials, que poden presentar-se al lloc on es trobi l'animal de renda que hagi de ser objecte de control a fi de procedir a totes les verificacions oportunes.
2. Per a les malalties incloses en les campanyes de sanejament ramader i per a aquelles contra les quals una de les mesures de lluita comporti el sacrifici obligatori dels animals de renda, el titular de l'explotació agrària rebrà una indemnització corresponent al valor de l'animal de renda d'acord amb els barems establerts reglamentàriament.
3. El Govern establirà les disposicions reglamentàries pel que fa a les importacions i la utilització de productes fitosanitaris, així com els programes necessaris per al control de les plagues i malalties dels cultius vegetals.
4. Es prohibeix la utilització d'aliments que no siguin inclosos dins la llista positiva d'aliments utilitzables enunciada al punt 2. de l'article 14.
5. Es prohibeix la importació i la utilització de productes farmacèutics destinats als animals de renda que no siguin els autoritzats, reglamentàriament, pel Govern.

Capítol VII. Inspecció i control

Article 22. *Competència* ⓘ

1. El ministeri encarregat de l'agricultura i la ramaderia és l'autoritat competent responsable de l'organització i la supervisió dels controls oficials en els àmbits de l'agricultura i la ramaderia.
2. L'autoritat competent és la responsable de garantir que els controls efectuats pels tècnics designats siguin objectius, independents i eficaços.
3. La supervisió del sistema de control s'efectua mitjançant les auditories i les inspeccions de l'activitat de control, d'acord amb el pla de control que s'estableixi per via reglamentària.

Article 22 bis. *Pla de control* ⓘ

El pla de control en matèria ramadera i agrícola s'emmarca en el pla nacional de seguretat alimentària, segons el que s'estableix a aquest efecte a l'article 26 de la Llei 14/2012, del 12 de juliol, de salut animal i seguretat alimentària.

Article 23. *Exercici de les funcions d'inspecció i de control* ⓘ

1. Els tècnics designats pel ministeri encarregat de l'agricultura i la ramaderia tenen, en l'exercici de les funcions d'inspecció i control, la condició d'agent de l'autoritat i poden entrar a les explotacions agràries, amb l'assistència del titular de l'explotació o d'un responsable autoritzat pel titular de l'explotació, per tal de:

- a) Practicar les proves, les investigacions o els exàmens necessaris per comprovar el compliment de la normativa vigent.
- b) Portar a terme totes les actuacions que siguin necessàries per efectuar la inspecció i el control.

2. Els tècnics desenvolupen les funcions d'inspecció i control de forma planificada i programada d'acord amb les directrius del pla nacional de seguretat alimentària i amb autonomia tècnica, sense perjudici del compliment de les directrius i instruccions establertes per l'autoritat competent.

3. Els tècnics, en l'exercici de les funcions d'inspecció i control, reben l'ajut del personal de qualsevol Administració pública que requereixin per al desenvolupament de la seva activitat, i també poden ser assistits per experts designats per l'autoritat competent o fer inspeccions conjuntes amb altres serveis del Govern o d'altres entitats.

4. Els tècnics poden accedir a la informació compresa en les declaracions duaneres de comerç exterior relativa a les operacions de productes fitosanitaris, productes farratgers i d'alimentació animal o altres productes que sigui necessària per al desenvolupament de les seves funcions. Aquestes dades només es poden utilitzar a l'efecte de l'aplicació efectiva de la normativa vigent.

5. En el decurs de la incoació de l'expedient, els tècnics poden proposar a l'autoritat competent l'aplicació de les mesures correctives o cautelars que es puguin considerar més adequades i proporcionades a cada cas.

Article 24. *Obligacions de les persones físiques o jurídiques inspeccionades* ⓘ

Les persones físiques o jurídiques inspeccionades, a requeriment dels tècnics designats, han de:

- a) Facilitar les funcions d'inspecció i de control referides a l'article 23;
- b) Facilitar els mitjans materials i humans necessaris de què disposin per al correcte desenvolupament de les actuacions de control oficial;
- c) Subministrar tota la informació sobre les instal·lacions, els productes, els serveis o els sistemes de producció o elaboració, així com tota la documentació relativa a la seva activitat que els sigui sol·licitada, i permetre'n la comprovació en el marc del control oficial;
- d) Lliurar tota la documentació que els sigui demanada relacionada amb l'activitat inspectora;
- e) Establir un sistema documentat d'autocontrol de les operacions que duguin a terme sota la seva responsabilitat. El ministeri responsable d'agricultura ha de definir reglamentàriament el sistema d'autocontrol i ha d'elaborar una guia per facilitar-ne l'aplicació.

Capítol VIII. Infraccions i sancions

Article 25. *Classificació de les infraccions* ⓘ

Les infraccions de les disposicions d'aquesta Llei es classifiquen en lleus, greus o molt greus.

1. Són infraccions lleus:

- a) La inscripció incorrecta o l'omissió de la inscripció d'alguna de les dades objecte de registre segons l'article 5.1, sempre que no afecti l'import dels ajuts percebuts.
- b) L'incompliment de l'obligació de comunicar al Registre la modificació de les dades corresponents a les explotacions agràries, segons l'article 5.4.
- c) La tinença d'un nombre d'animals de renda superior al màxim establert reglamentàriament, d'acord amb el que s'especifica a l'article 6.
- d) Qualsevol altre incompliment de les disposicions d'aquesta Llei o de les normes que la desenvolupin que no estigui qualificat de greu o molt greu.

2. Són infraccions greus:

- a) L'incompliment de l'obligació d'inscriure l'explotació agrària al Registre establerta segons l'article 5.1.
- b) La inscripció incorrecta o l'omissió de la inscripció d'alguna de les dades objecte de registre segons l'article 5.1, quan d'aquest fet se'n pugui derivar un increment en l'import dels ajuts percebuts.
- c) L'incompliment de les obligacions relatives a l'assegurança agrària obligatòria, establertes a l'article 7.
- d) La utilització de productes per a l'alimentació animal que no estiguin inclosos en la llista positiva establerta reglamentàriament, segons l'article 14.2.
- e) L'incompliment de les declaracions sobre les quantitats dels productes utilitzables en l'alimentació dels animals, segons l'article 14.4.
- f) L'incompliment de les pràctiques i els usos del bon pagès definits a l'article 20.1.

3. Són infraccions molt greus:

- a) La manca de justificació de la destinació dels ajuts atorgats o bé la destinació a altres fins diferents d'aquells per als quals els ajuts foren atorgats.
- b) L'incompliment de l'obligació de mantenir l'activitat agrària durant un termini de temps mínim fixat, llevat d'un cas de força major, segons l'article 18.2.
- c) L'incompliment, per part de les persones físiques o jurídiques, de les obligacions establertes a l'article 21.3 i a l'article 24.
- d) L'incompliment de les disposicions reglamentàries relatives a la importació i la utilització de productes fitosanitaris

establertes a l'article 21.3.

e) L'incompliment de les disposicions reglamentàries relatives a la importació i la utilització de productes farmacèutics destinats als animals de renda establertes a l'article 21.5.

Article 26. Sancions

1. Les infraccions comeses contra aquesta Llei se sancionen amb multa de 1.000 PTA a 1.000.000 PTA.

2. La imposició d'una sanció per infraccions de caràcter greu o molt greu pot comportar, de forma accessòria:

a) L'anul·lació i la recuperació total o parcial, per part de l'Administració, de l'ajut atorgat més l'interès legal i/o la prohibició de sol·licitar-ne per un període màxim de tres anys.

b) La inhabilitació temporal o permanent del titular de l'explotació per exercir la titularitat de qualsevol explotació.

3. Segons la seva classificació, les infraccions se sancionen de la manera següent:

a) Infraccions lleus: multa de 1.000 PTA a 25.000 PTA.

b) Infraccions greus: multa de 25.001 PTA a 250.000 PTA.

c) Infraccions molt greus: multa de 250.001 PTA a 1.000.000 de PTA.

4. En la imposició de les sancions s'ha de tenir en compte, per graduar la quantia de les multes i la imposició de les sancions accessòries, els criteris següents:

a) La transcendència socioeconòmica i el perjudici causat per la infracció comesa.

b) L'ànim de lucre il·lícit i la quantia del benefici obtingut en la comissió de la infracció.

c) La reincidència en la comissió d'infraccions segons s'especifica en l'article 27.

Article 27. Reincidència

1. A l'efecte d'aquesta Llei s'entén per reincidència quan hi ha dues resolucions fermes per la mateixa infracció o bé per infraccions de diferent naturalesa en el període de tres anys.

2. En cas de reincidència, s'imposa la sanció màxima del nivell que correspongui. En el cas que la quantia de la sanció ja sigui l'import màxim del nivell de la sanció, la infracció és classificada en el nivell immediatament superior.

Article 28. Procediment sancionador

Per imposar les sancions previstes per aquesta Llei cal seguir el procediment sancionador regulat per la normativa vigent.

Article 29. Prescripció

Les infraccions a les quals fa referència aquesta Llei prescriuen, al cap d'un any les infraccions lleus; al cap de dos anys les greus, i al cap de tres anys les molt greus. El termini de la prescripció comença a córrer el dia que s'hagi comès la infracció i s'interromp des del moment que el procediment s'adreça contra l'infractor.

Disposició transitòria primera

Tots els pagesos i els ramaders actuals han d'adaptar-se al que disposa la present Llei en el termini de sis mesos a comptar de la seva entrada en vigor.

Disposició transitòria segona

Els ajuts a la primera instal·lació que s'estableixen en aquesta Llei són aplicables fins al cap de 18 mesos de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Disposició derogatòria primera

A l'entrada en vigor de la present Llei queden derogades les disposicions de rang legal igual o inferior, relatives a línies d'ajuts existents a l'agricultura i a la ramaderia, i concretament les següents:

- a) L'Acord del Consell General, de data 7 de juliol de 1972, d'ajuda a les explotacions considerades de baix revingut.
- b) La subvenció a la comercialització del bestiar, de l'any 1977.

Disposició derogatòria segona

El Reglament, de data 22 de desembre de 1978, relatiu a la seguretat social dels agricultors queda derogat amb efecte a comptar del dia 31 de desembre de l'any 2000.

Disposició derogatòria tercera

A l'entrada en vigor de la present Llei queda derogada la Llei, de data 14 d'octubre de 1983, de modificació dels imports de les subvencions per a maquinària agrícola i per a mares de cria, llevat les disposicions relatives a les mares de cria que queden derogades en data 31 d'octubre del 2000, juntament amb l'Acord del Consell General, de data 18 de novembre de 1992, relatiu a les subvencions a les mares de cria i animals de treball.

Disposició derogatòria quarta

El Reglament i les normes sobre l'assegurança agrària combinada i de riscos múltiples agraris del Principat d'Andorra, aprovats pel Consell General en data 1 de juliol de 1981, queden derogats amb efecte a comptar del dia 31 de desembre de l'any 2000.

Disposició final

La present Llei entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 22 de juny del 2000

Francesc Areny Casal
Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Jacques Chirac
President de la República Francesa
Copríncep d'Andorra

Joan Martí Alanís
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra